

رابطه‌ی تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین شهرستان خمینی شهر

The Relationship between Personality Differences and Marital Intimacy with the Mediating Role of Emotional Literacy in Khomeini Shahr Couples

Zahra Abedi Andani

Department of Psychology, Faizul Islam Institute of Higher Education, Khomeinishahr, Iran.

Mahnaz Haji Heydari*

Assistant professor, Department of counseling, Feizoleslam Non-profit Higher Education Institute, Khomeinishahr, Isfahan, Iran.

M.hajiheidari@fei.ac.ir

زهراء عابدی اندانی

گروه روان‌شناسی، موسسه آموزش عالی فیض‌الاسلام، خمینی شهر، ایران.

مهناظ حاجی حبدری (نویسنده مسئول)

استادیار، گروه مشاوره، موسسه آموزش عالی فیض‌الاسلام، خمینی شهر،

اصفهان، ایران.

Abstract

The present study was conducted to investigate the relationship between personality differences and marital intimacy with the mediating role of emotional literacy in couples of Khomeini Shahr city. The method of this research was descriptive-analytical. The statistical population included all cohabiting couples in Khomeini Shahr city in 2022-2023, from which 220 people were selected according to the minimum statistical sample size for structural equations. The data collection tool was the Bagarozzi Marital Intimacy Standard Questionnaires (MINQ, 2001); The personality differences were Myers-Briggs (MBTI, 1970) and alchemical emotional literacy (EL, 2011). The structural equation model (SEM) test was used to measure the fit of the model. The results obtained from the research model test showed that extroversion personality types; intuitive; sensory Emotional; intellectual Observer and judge have a significant effect on marital intimacy and emotional literacy ($P < 0.01$). Also, the mediating role of emotional literacy through extroversion, introversion, emotionality, referent, and judgment was confirmed in marital intimacy ($P < 0.05$). The results showed that the research model is confirmed in terms of meaningful and fitting indicators, therefore, it seems that people with the personality traits of extroversion, introversion, emotional, referent, and judge through emotional literacy have more intimacy in married life. They experience it themselves.

Keywords: personality differences, emotional literacy, marital intimacy.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه‌ی تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین شهرستان خمینی شهر انجام شد. روش این پژوهش توصیفی- تحلیلی بود. جامعه آماری شامل کلیه زوجین دارای زندگی مشترک در شهرستان خمینی شهر در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود که از بین آن‌ها با توجه به حجم حداقل نمونه آماری برای معادلات ساختاری ۲۲۰ نفر به صورت در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌های استاندارد صمیمیت زناشویی باگاروزی (۱۹۷۰، MBTI)، تفاوت‌های شخصیتی مایرز-بریگ (۲۰۰۱، MINQ) و سواد عاطفی کیمیابی (EL، ۱۳۹۱) بود. برای سنجش برازش مدل از آزمون مدل معادلات ساختاری (SEM) استفاده شد. نتایج به دست آمده از آزمون مدل پژوهش نشان داد که تیپ‌های شخصیتی برون‌گرایی؛ شهودی؛ حسی؛ احساسی؛ فکری؛ ملاحظه‌کننده و داوری کننده به صورت معناداری بر میزان صمیمیت زناشویی و سواد عاطفی تاثیر داردند ($P < 0.01$). همچنین نقش میانجی سواد عاطفی از طریق برون‌گرایی، درون‌گرایی، احساسی، مراجعت کننده و داوری کننده بر صمیمیت زناشویی تأیید شد ($P < 0.05$). نتایج نشان داد که مدل پژوهش از نظر ساختاری معنی‌داری و برازش مورد تأیید است لذا به نظر می‌رسد افراد با ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، درون‌گرایی، احساسی، مراجعت کننده و داوری کننده از طریق سواد عاطفی صمیمیت بیشتری را در زندگی زناشویی خود تجربه می‌کنند.

واژه‌های کلیدی: تفاوت‌های شخصیتی، سواد عاطفی، صمیمیت زناشویی.

ویرایش نهایی: آبان ۱۴۰۲

پذیرش: شهریور ۱۴۰۲

دريافت: اسفند ۱۴۰۱

نوع مقاله: پژوهشی

مقدمه

برخورداری از صمیمیت در میان زوج‌ها از عوامل مهم ایجاد ازدواج‌های پایدار است و پرهیز از برقراری روابط صمیمانه از عواملی است که موجب شکست در زندگی خانوادگی می‌شود. فردی که میزان صمیمیت فراوانی را در روابط تجربه می‌کند، می‌تواند خود را به شیوه

مطلوب‌تری در روابط عرضه و نیازهای خود را به شکل مؤثرتری به شریک و همسر خود ابراز کند (کیو^۱، ۲۰۲۳). صمیمیت زناشویی فرآیند پیچیده‌ای است که در طول زمان، تحت تأثیر عوامل بسیاری از قبیل تحصیلات، وضعیت اجتماعی- اقتصادی، عشق، تعهد، ارتباطات زناشویی، کشمکش‌ها، جنسیت، مدت ازدواج، حضور فرزندان، روابط جنسی و تقسیم کار قرار می‌گیرد (نهو^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). صمیمیت زوجین به تعاملی میان آن‌ها اشاره دارد که منجر به احساس نزدیکی، عشق و توجه می‌گردد درواقع صمیمیت زمینه بنیادی را جهت رضایت و نارضایتی فرد از زندگی موجب می‌شود. چراکه تعهد زوجین برای رابطه را استحکام می‌بخشد و روابط زناشویی را بهبود می‌بخشد (لی^۳ و همکاران، ۲۰۲۱).

یکی از متغیرهایی که در دهه‌های اخیر نظر پژوهشگران را به خود جلب کرده و ارتباط آن با صمیمیت زناشویی بسیار مورد توجه قرار گرفته شده است؛ ویژگی‌های شخصیتی^۴ زوجین است (تسای^۵ و همکاران، ۲۰۲۳؛ راچرت^۶ و همکاران، ۲۰۲۲ و اوسترمون^۷ و همکاران، ۲۰۲۳). شخصیت نشان‌دهنده ویژگی‌های فردی است که الگوی رفتاری ثابت افراد را به نمایش می‌گذارد. شخصیت را می‌توان به عنوان مجموعه‌ای از ویژگی‌های نسبتاً پایدار و منحصر به فرد که می‌تواند در موقعیت‌های مختلف تغییر نماید تعریف نمود (کوماری^۸ و همکاران، ۲۰۲۳). شخصیت یک نفر انواع معین و متفاوتی از واکنش‌ها را از طرف مقابل فرامی‌خواند و بالطبع روابط زناشویی و میزان صمیمیت و سازگاری آن‌ها را متأثر می‌سازد (علی احمد^۹ و همکاران، ۲۰۲۰). زوجین دارای تفاوت‌های شخصیتی^{۱۰} در درک نیازهای هیجانی طرف مقابل و ابراز هیجان با یکدیگر تفاوت دارند. همچنین خشم، تنفر و انزعجار در بین این زوجین مشاهده می‌شود. در این میان پژوهشگرانی چون یاماشیتا^{۱۱} و همکاران (۲۰۲۳) و چنگ^{۱۲}، مانگیالاوری^{۱۳} و همکاران (۲۰۲۱) ارتباط معناداری بین ویژگی‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی گزارش کرده‌اند.

سواد عاطفی از جمله متغیرهایی است که احتمالاً می‌تواند بین ویژگی‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی نقش میانجی را ایفا کند. از دیگر عواملی که می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد رابطه‌ای مناسب و افزایش صمیمیت زناشویی در زوجین گردد؛ سواد عاطفی^{۱۴} است. توانایی برای مدیریت و حل تعارض‌ها به شکل سازنده‌ی می‌تواند یک ارتباط قوی را در رابطه‌ی زوج شکل دهد و زوج‌ها را برای ایجاد یک رابطه‌ی صمیمی و نزدیک کمک کند (گیرما^{۱۵}، ۲۰۲۲). سواد عاطفی به توانایی اندیشیدن، تشخیص دادن، اداره کردن، دریافت و انتقال عواطف به طور مناسب و درک و فهم این مطلب که این عوامل چگونه رفتارها و مناسبات را شکل داده و بر اندیشه و باورها تأثیر می‌گذارند، اطلاق می‌شود (مور^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۳). مطالعه آمالو^{۱۷} (۲۰۲۲) نشان می‌دهد که آگاهی از هیجان‌ها و چگونگی اثرگذاری این آگاهی در روابط بین فردی در زندگی زناشویی مؤثر است. به عبارتی وقتی زوجین سواد عاطفی کمی دارند، قادر به اندیشیدن، تشخیص دادن، اداره کردن، دریافت و انتقال عواطف خود به طور مناسب نیستند. آن‌ها نمی‌توانند به شکل درستی درک کنند که عواطف چگونه رفتارها و تفکرشن را شکل می‌دهد. این موضوع می‌تواند به صورت ناتوانی در درک نیازهای عاطفی یکدیگر بروز کند که گاهی با شکایاتی چون عدم ابراز محبت زوج مطرح می‌شود. همچنین این مشکل می‌تواند به دلیل نگرش و شخصیت متفاوت زن و مرد، درز مینه ابراز محبت، منجر به سوءتفاهم‌های متعدد گردد که باعث سرد شدن رابطه زوجین و کاهش صمیمیت زناشویی می‌گردد (راشد^{۱۸} و همکاران، ۲۰۲۱). در مطالعات مبتنی بر ویژگی‌های شخصیتی، یک گرایش کلی وجود دارد که نمرات بالا در سواد عاطفی، نمرات بالایی را در برونقرایی، احساسی، و ملاحظه

-
- 1- Qiu
  - 2- Nho
  - 3- Lee
  - 4 - Tsai
  - 5- Tsai
  - 6- Rajchert
  - 7-Ostermann
  - 8 - Kumari
  - 9- Ali Ahmed
  - 10- Personality differences
  - 11 - Yamashita
  - 12- Cheng
  - 13- Mangialavori
  - 14 - emotional literacy
  - 15-Girma Shifaw
  - 16-Moore
  - 17 -Amalu
  - 18 -Rasheed

کننده پیش‌بینی می‌کند و این متغیرها بر روابط میان زوجین تأثیر می‌گذارند (فالفینیر^۱ و همکاران، ۲۰۲۳). به طور کلی ویژگی‌های شخصیتی ناکلارآمد باعث می‌شود فرد پافشاری بیشتری بر باورهای مخرب خود داشته باشد درنتیجه زمانی که با تنفس و اختلافات زناشویی رویه‌رو شود چنانچه فرد از سواد عاطفی مناسب برخوردار نباشد با رفتارهای ناسازگارانه مطلوبیت خود را نزد شریک عاطفی خود از دست می‌دهد که همین امر صمیمیت زناشویی را کاهش می‌دهد و احساسات و رفتارهای طرف مقابل را تحت تأثیر قرار می‌دهند و منجر به تعارضات زناشویی می‌گردد (ویگاس^۲ و همکاران ۲۰۲۳).

با توجه به مبانی پژوهشی مطرح شده می‌توان نتیجه گرفت ویژگی‌های شخصیت و سواد عاطفی در صمیمیت زناشویی زوجین مؤثر هستند و از آنجایی که صمیمیت زناشویی در پایداری ازدواج و سلامت روان خانواده سهم بسزایی دارد؛ درنتیجه با توجه به مطالب گفته شده و با عنایت به این موضوع که بر اساس بررسی‌های پژوهشگر تحقیقی که رابطه تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین را بررسی کرده باشد؛ یافت نشد؛ لذا هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین شهرستان خمینی شهر بود.

روش

روش پژوهش توصیفی - همبستگی و از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمام زوجین شهرستان خمینی شهر بود که در این شهر در سال ۱۴۰۱ مشغول به زندگی بودند. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد. نمونه‌ی مورد نظر بر اساس نظر کلاین (۲۰۱۱) محاسبه گردید. کلاین تعداد نمونه را بر اساس نسبت حجم نمونه به پارامتر در نظر می‌گیرد که این نسبت در معادلات ساختاری حداقل ۲۰ به ۱ در نظر گرفته می‌شود که با احتساب این ملاک تعداد ۲۲۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش دامنه‌ی سنی ۲۰ تا ۶۰ سال، داشتن سطح تحصیلات حداقل دیپلم، تأهل، زندگی مشترک کنار هم، مقاضی طلاق نبودن و تمایل به شرکت در پژوهش بود. ملاک خروج از پژوهش بی‌پاسخ گذاشتن ۵ درصد از سوالات بود. در ابتدای هر پرسشنامه شرح کاملی از چگونگی پاسخ‌گویی به سوالات بیان شد و بر محramانه بودن نتایج و تأثیر نداشتن اطلاعات در زندگی شخصی و اجتماعی شرکت‌کنندگان تأیید گردیده بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با مدل‌سازی معادلات ساختاری انجام شد و برای نیل به این امر از نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۶ و SmartPLS نسخه ۳ استفاده شد.

ایزار سنجش

پرسشنامه صمیمیت زناشویی^۳ (MINQ): این پرسشنامه توسط باگاروزی در سال ۲۰۰۱ تدوین شد. این پرسشنامه دارای ۴۴ سؤال بوده و نحوه نمره‌گذاری پرسشنامه به صورت طیف لیکرت ۱۰ گزینه از ۱ (ابدا این نیاز در من وجود ندارد) تا ۱۰ (این نیاز در من قوی است) درجه‌بندی شده است. نتایج تحلیل روان‌سنجی باگاروزی (۲۰۰۱) روی شرکت‌کنندگان نشان داد که همسانی درونی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ است. همچنین روایی پرسشنامه با روش همبستگی سوال نمره کل بررسی شده که ضرایب همبستگی بین ۰/۷۵ تا ۰/۷۸ مثبت و معنادار در سطح ۰/۰۵ بدست آمده است که نشان از روایی پرسشنامه است (لی^۴ و همکاران، ۲۰۲۱). در پژوهش اعتمادی (۱۳۸۴) روایی با استفاده از ضریب توافق کنдал برای کل سوالات ۰/۷۰ محسوسه شده است. برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۸۵ به دست آمد (به نقل از شمسایی و همکاران، ۱۴۰۱). آلفای کرونباخ گزارش شده در پژوهش حاضر نیز ۰/۸۱ است.

سیاهه تفاوت‌های شخصیتی^۵ (MBTI): این سیاهه توسط مایرز^۶ و همکاران در سال ۱۹۷۰ اساخته شد و شامل ۵۶ سؤال و ۸ خرده مقیاس برونقراایی، درونگراایی، شهودی، حسی، احساسی، مراجعته کننده، داوری کننده و فکری است که طبق طیف لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود. بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی این مقیاس، همسانی درونی بالای آن که توسط آلفای کرونباخ ارزیابی شد

1 - Falconier

2- Viegas

3 - Marital intimacy needs questionnaire (MINQ)

4 - Lee

5 - Myers-Briggs personality differences questionnaire

6 - Myers

رابطه‌ی تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین شهرستان خمینی شهر
the Relationship between Personality Differences and Marital Intimacy with the Mediating Role of Emotional Literacy ...

بین ۰/۹۰ تا ۰/۸۰ نشان داده شده است. پایایی بازآزمایی بعد از ۲ هفته ۰/۷۹ و به مدت سه سال ۰/۸۱ بوده است که نشان می‌دهد این پرسشنامه از پایایی مطلوبی برخوردار است. جهت بررسی روابط مقیاس از روش تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی استفاده شد. نتایج پژوهش مایرز و همکاران (۱۹۷۰) نشان داد که این آزمون از ۸ بعد تشکیل شده و بار عاملی هر سؤال بر روی عامل مربوطه بالاتر از ۰/۴۰ است (کین و راملی^۱، ۲۰۲۰). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجمی سیاهه در ایران نشان داده است که ضرایب همبستگی میان سیاهه حاضر با پرسشنامه ۵ عاملی شخصیت (NEOPI-R) در دامنه بین ۰/۳۹ تا ۰/۵۹ معنی دار در سطح ۰/۰ بوده است آمده است. همچنین آلفای کرونباخ گزارش شده نیز ۰/۸۱ گزارش شد (شیرخایی و همکاران، ۱۳۹۸). آلفای کرونباخ گزارش شده در پژوهش حاضر نیز ۰/۸۳ گزارش شد.

عملکرد سواد عاطفی^۲ (EL): این پرسشنامه توسط کیمیایی در سال ۱۳۹۱ ساخته شده است و شامل ۳۲ گویه است. این ابزار با استفاده از مقیاس ۷ درجه‌ی لیکرت از ۱ تا ۷ نمره‌گذاری می‌شود. بررسی ویژگی‌های روان‌سنجمی این مقیاس، همسانی درونی بالای آن که توسط آلفای کرونباخ ارزیابی شد را بین ۰/۸۰ تا ۰/۹۰ نشان داده شده است. پایایی بازآزمایی بعد از ۳ ماه ۰/۷۱ بوده است که نشان می‌دهد این پرسشنامه از پایایی مطلوبی برخوردار است. جهت بررسی روابط مقیاس از روش تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که این آزمون از ۲ بعد تشکیل شده و بار عاملی هر سؤال بر روی عامل مربوطه بالاتر از ۰/۴۳ است (هاشمی و همکاران، ۱۳۹۵). آلفای کرونباخ گزارش شده در پژوهش حاضر نیز ۰/۹۵ گزارش شد.

یافته‌ها

در این پژوهش حجم نمونه ۲۲۰ نفر بود. میانگین سنی گزارش شده برای آنها ۱۵/۱۵ ± ۳۹/۸ بود. ۵۰ درصد (۱۱۰ نفر زن) و ۵۰ درصد (۱۱۰ نفر) مرد بودند. بیشتر شرکت کنندگان با ۳۵/۵ درصد (۸۴ نفر) دیپلم و زیر دیپلم، ۲۷ درصد (۵۴ نفر) دارای تحصیلات لیسانس، ۳۱/۵ درصد (۶۳ نفر) دارای سطح تحصیلات فوق لیسانس و ۶ درصد (۱۹ نفر) نیز دارای تحصیلات دکترا بودند. ابتدا در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی گزارش شده است.

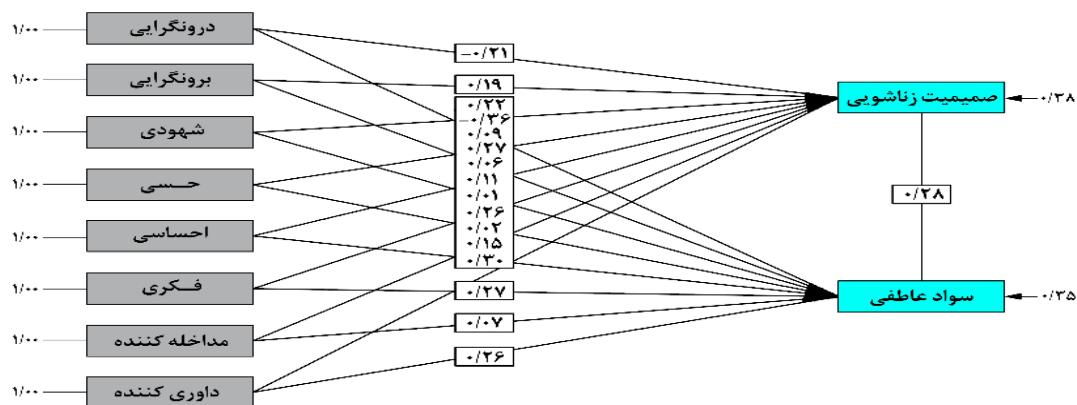
جدول ۱ شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	متغیرها
									۱	درون‌گرایی
							۱	۰/۲۰**		۲. بروون‌گرایی
						۱	۰/۰۹۷	۰/۲۴**		۳. شیوه‌دی
					۱	۰/۱۰۲	۰/۱۹**	۰/۲۴**		۴- حسی
					۱	۰/۳۷**	۰/۱۹**	۰/۲۸**		۵- احساسی
				۱	۰/۳۲**	۰/۳۲**	۰/۳۶**	۰/۲۹**		۶- فکری
			۱	۰/۳۴**	۰/۴۱**	۰/۴۸**	۰/۳۰**	۰/۲۲**		۷- ملاحظه کننده
		۱	۰/۲۳**	۰/۱۹**	۰/۳۳**	۰/۲۰**	۰/۲۳**	۰/۲۴**		۸- داوری کننده
	۱	۰/۳۷**	۰/۲۵**	۰/۳۱**	۰/۲۸**	۰/۳۰**	۰/۴۸**	۰/۴۱**		۹- سواد عاطفی
۲۷۶/۵	۳۴/۷	۲۴/۴	۲۴/۱	۲۵/۸	۲۵/۰۵	۲۷/۷	۲۶/۱	۲۴/۲	۲۳/۸	۱۰- صمیمیت زناشویی
۴۳/۷	۵/۴۲	۳/۴۳	۲/۶۲	۳/۷۸	۳/۶۷	۳/۷۱	۴/۰۱	۳/۸۰	۴/۳۵	میانگین انحراف معیار
۰/۶۵	-۰/۰۵۱	-۰/۴۳	-۰/۱۵	۱/۱۳	۰/۸۳	۰/۶۵	-۰/۷۳	۰/۴۵	۰/۳۲	کجی
۰/۴۴	۰/۴۲	۰/۲۱	-۰/۶۸	۰/۸۶	۱/۱۲۳	۰/۸۰	-۰/۲۴	۰/۶۹	۰/۸۱	کشیدگی

* p<+/-0.5, ** p<+/-0.1

نتایج ماتریس همبستگی نشان می‌دهد که بین متغیرهای مدل رابطه همبستگی معنی‌داری وجود دارد. برای نمونه رابطه درون گرایی و سواد عاطفی ($\rho = 0.324$) در سطح 0.01 معنی‌دار است این یافته نشان می‌دهد که با افزایش درون‌گرایی، سواد عاطفی افزایش می‌باید و بر عکس، سایر روابط نیز به این صورت قابل تفسیر هستند. همچنین شاخص‌های میانگین و انحراف معیار جهت نرمالیتۀ تک متغیری نشان دهنده پراکندگی مناسب داده و شاخص‌های کجی و کشیدگی که در بازه 0.96 ± 0.01 قرار دارند نشان دهنده توزیع نرمال داده‌ها می‌باشند.

قبل از انجام تحلیل مسیر، پیش فرض‌های آن مورد بررسی قرار گرفت: ۱) جهت بررسی پیش فرض نرمال بودن داده‌ها از شاخص کجی و کشیدگی استفاده شد و نتایج نشان داد که شاخص چولگی و کشیدگی همه‌ی متغیرهای پژوهش در دامنه ۲ و ۲- قرار داشت و این به معنی نرمال بودن داده‌ها است. ۲) نوع متغیرهای استفاده شده فاصله‌ای بودند.^۳ برای بررسی وجود همخطی چندگانه بین متغیرها از شاخص‌ها تحمل یا (VIF) و عامل تورم واریانس استفاده شد. مقدار تحمل کمتر از 10 یا بیشتر از 10 نشان دهنده هم خطی چندگانه است.^۴ برای بررسی اثرهای مستقیم و غیر مستقیم متغیرهای ویژگی‌های شخصی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی از روش مدل سازی معادلات ساختاری روش تحلیل مسیر استفاده شد که در شکل ۱ گزارش شده است.

شکل ۱. آزمون مدل پژوهش (در حالت استاندارد)

براساس شکل ۱ می‌توان گفت که بروون‌گرایی ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.09$ ، $\beta = 0.06$)، شهودی ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.22$ ، $\beta = 0.01$)، حسی ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.01$)، احساسی ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.02$)، فکری ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.01$)، مداخله کننده ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.01$) و داوری کننده ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.01$) به صورت مثبت بر صمیمیت زناشویی معنی‌دار است. یعنی با افزایش این متغیرها صمیمیت زناشویی نیز افزایش می‌باید و درون‌گرایی ($P < 0.01$ ، $\beta = -0.21$) به صورت منفی بر صمیمیت زناشویی معنی‌دار است. یعنی با کاهش متغیر درون‌گرایی، صمیمیت زناشویی نیز افزایش می‌باید. از سوی دیگر می‌توان گفت که درون‌گرایی ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.19$ ، $\beta = 0.01$)، شهودی ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.27$ ، $\beta = 0.01$)، حسی ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.01$)، احساسی ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.15$ ، $\beta = 0.01$)، فکری ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.01$)، مداخله کننده ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.27$ ، $\beta = 0.01$) و داوری کننده ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.26$ ، $\beta = 0.01$) به صورت مثبت بر سواد عاطفی معنی‌دار است. یعنی با افزایش این متغیرها سواد عاطفی نیز افزایش می‌باید و بروون‌گرایی ($P < 0.01$ ، $\beta = -0.36$) به صورت منفی بر سواد عاطفی معنی‌دار است. یعنی با کاهش متغیر بروون‌گرایی، سواد عاطفی نیز افزایش می‌باید همچنین ارتباط سواد عاطفی و صمیمیت زناشویی ($P < 0.01$ ، $\beta = 0.28$ ، $\beta = 0.01$) نیز مثبت و معنادار گزارش شد. یعنی با افزایش سواد عاطفی صمیمیت زناشویی نیز افزوده می‌شود.

در جدول ۲ مقادیر مربوط به ضرایب مسیر و مقدار T-Value بین متغیرهای پژوهش جهت بررسی وجود یا عدم وجود روابط مستقیم بین متغیرهای پژوهش ارائه گردیده است.

رابطه‌ی تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین شهرستان خمینی شهر
the Relationship between Personality Differences and Marital Intimacy with the Mediating Role of Emotional Literacy ...

جدول ۲- مسیر مستقیم متغیرهای پژوهش

متغیرها	ضرایب مسیر	مقدار T	خطای استاندارد	معنی دار
درونگرایی	صمیمیت زناشویی	-۰/۲۱	-۳/۳۷	۰/۰۹۸
درونگرایی	سواد عاطفی	۰/۱۹	۳/۰۶	۰/۰۰۱
برونگرایی	صمیمیت زناشویی	۰/۲۲	۳/۵۲	۰/۰۰۱
برونگرایی	سواد عاطفی	-۰/۳۶	-۵/۶۸	۰/۰۰۱
شهودی	صمیمیت زناشویی	۰/۰۹	۱/۵۳	۰/۰۰۱
شهودی	سواد عاطفی	۰/۲۷	۴/۲۹	۰/۰۰۱
حسی	صمیمیت زناشویی	۰/۰۶	۱/۳۳	۰/۰۰۱
حسی	سواد عاطفی	۰/۰۱۱	۱/۸۳	۰/۰۰۱
احساسی	صمیمیت زناشویی	۰/۰۱	۰/۲۹	۰/۰۰۱
احساسی	سواد عاطفی	۰/۲۶	۴/۱۴	۰/۰۰۱
فکری	صمیمیت زناشویی	۰/۰۲	۰/۰۴۴	۰/۰۰۱
فکری	سواد عاطفی	۰/۱۵	۳/۲۱	۰/۰۰۱
مدخله کننده	صمیمیت زناشویی	۰/۳۰	۴/۷۶	۰/۰۰۹
مدخله کننده	سواد عاطفی	۰/۲۷	۴/۲۹	۰/۰۱۲
داوری کننده	صمیمیت زناشویی	۰/۰۷	۱/۲۱	۰/۰۰۹۲
داوری کننده	سواد عاطفی	۰/۲۶	۴/۱۴	۰/۰۰۱
سواد عاطفی	صمیمیت زناشویی	۰/۲۸	۰/۴۵	۰/۰۹۰

با توجه به جدول ۲ اثر مستقیم متغیرهای درونگرایی، برونگرایی، شهودی، حسی، احساسی، فکری، مداخله کننده، داوری کننده و سواد عاطفی معنادار است. همچنین اثر درونگرایی بر صمیمیت زناشویی و برونگرایی بر سواد عاطفی معکوس و معنی دار و باقی متغیرهای مورد پژوهش ثابت و معنی دار است. جهت بررسی اثر غیر مستقیم تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین از آزمون تست سوبل استفاده شد. آزمون سوبل یکی از رویکردهای پر کاربرد در قبول یا رد فرضیات مربوط به نقش میانجی یک متغیر است که نتایج آن در جدول ۳ ارائه گردیده است. همچنین برای تعیین شدت اثر غیرمستقیم از طریق میانجی از آماره‌ای به نام^۱ VAF استفاده شد که مقداری بین ۰ تا ۱ را اختیار می‌کند و هر چه قدر این مقدار به ۱ نزدیک‌تر باشد، نشان از قوی‌تر بودن تأثیر میانجی دارد. در واقع این مقدار اثر غیر مستقیم به اثر کل را می‌سنجد.

جدول ۳. نتایج تحلیل اثرات غیر مستقیم ویژگی‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با میانجی گری سواد عاطفی در زوجین

آزمون	نتیجه	آماره VFA	ضریب مسیر استاندارد	T-sobel		فرضیه پژوهش	سواد عاطفی	<----	برونگرایی
				صمیمیت زناشویی	صمیمیت زناشویی				
تأیید		۰/۳۸۹	۰/۱۷۸	۳/۹۹۴	<----	صمیمیت زناشویی	سواد عاطفی	<----	برونگرایی
تأیید		۰/۳۵۹	۰/۱۴۳	۳/۲۱۱	<----	صمیمیت زناشویی	سواد عاطفی	<----	درونگرایی
تأیید		۰/۳۲۴	۰/۱۰۱	۲/۵۵۱	<----	صمیمیت زناشویی	سواد عاطفی	<----	احساسی
تأیید		۰/۲۸۵	۰/۰۷۶	۲/۰۹۲	<----	صمیمیت زناشویی	سواد عاطفی	<----	مدخله کننده
تأیید		۰/۱۹۵	۰/۰۷۳	۲/۰۳۸	<----	صمیمیت زناشویی	سواد عاطفی	<----	داوری کننده

با توجه به میزان آماره تی غیر مستقیم (تی سوبیل) بین متغیرهای بالا که خارج از بازه (۱/۹۶ & ۱/۹۶) است؛ لذا فرضیه اثر غیر مستقیم متغیرهای برونگرایی، درونگرایی، احساسی، مداخله کننده و داوری کننده بر صمیمیت زناشویی پذیرفته می‌شود. بنابراین متغیرهای نام برده علاوه بر اثر مستقیم، به طور غیر مستقیم و از طریق سواد عاطفی نیز بر صمیمیت زناشویی تأثیر می‌گذارند. با توجه به میزان به دست آمده برای آماره VAF مشاهده می‌شود که درصد تأثیر بر صمیمیت زناشویی، درصد تأثیر بر صمیمیت زناشویی، که درصد تأثیر بر صمیمیت زناشویی، درصد تأثیر بر صمیمیت زناشویی می‌تواند تبیین گردد. تعدادی آزمون جهت بررسی اینکه داده‌ها تا چه حد با مدل برآش دارند و مدل تا چه حد روابط مشاهده شده بین متغیرهای قابل اندازه‌گیری را توصیف می‌نماید به کار می‌رود. جدول ۴ معرف انواع شاخص‌های برآش و معنی داری مدل است.

جدول ۴. شاخص‌های برآزندگی مدل پژوهش

نام شاخص	مقدار	بازه قابل قبول	نتیجه
کای اسکور به درجه آزادی	۲/۶۸	کمتر از ۳	قابل قبول
ریشه میانگین مربعات خطای برآورده ^۱	۰/۰۷۸	کمتر از ۰/۰۸	خوب
شاخص برآش تطبیقی ^۲	۰/۹۱	بیشتر از ۰/۹۰	قابل قبول
شاخص برآش هنجار شده ^۳	۰/۹۲	بیشتر از ۰/۹۰	قابل قبول
شاخص نیکویی برآش ^۴	۰/۸۷	بیشتر از ۰/۸۰	قابل قبول

یکی از شاخص‌های مقتضد تقسیم خی دو بر درجه آزادی است که این میزان بایستی کمتر از ۳ باشد و چنانچه در جدول ۴ مشاهده می‌شود ۲/۶۸ است. شاخص ریشه میانگین مربعات خطای برآورده نیز ۰/۰۷۸ است که در محدوده مطلوب است و نشان از برآزندگی خوب مدل دارد. شاخص برآش تطبیقی و شاخص برآش هنجار شده باید از ۰/۹۰ بیشتر باشد که در جدول ۴، ۰/۹۱ و ۰/۹۲ و به دست آمده است و بیانگر برآزندگی مدل است و شاخص نیکویی برآش باید بالاتر از ۰/۸۰ باشد که در جدول ۴، ۰/۸۷ گزارش شده است و با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان گفت که مدل پژوهش از نظر شاخص‌های معنی داری و برلزش مورد تأیید است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه‌ی تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین شهرستان خمینی شهر بود. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که رابطه بین تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی ارتباط مستقیم و معناداری دارد که این یافته با یافته‌های تسای و همکاران (۲۰۲۳)، کوماری و همکاران (۲۰۲۱)، لی و همکاران (۲۰۲۰) و علی احمد و همکاران (۲۰۲۰) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت بروون‌گرایان افرادی اجتماعی هستند که دوستدار دیگران می‌باشند و به دیگران اهمیت می‌دهند و انرژی خود را از دیگران و بودن در کنار آنها می‌گیرند. بروون‌گرایان از بودن در کنار دیگر لذت می‌برند و انرژی می‌گیرند و مشتاقانه با دیگران ارتباط برقرار می‌کنند، بنابراین آنها در زندگی مشترک خود نیز به راحتی می‌توانند احساسات، ترس‌های درونی، علائق، مشکلات، امیدها، رؤیاها و آرزوهایش و همچنین عقاید، افکار و باورهای مذهبی و تمایلات جنسی را با همسر خود در میان گداشته، و زمانی که همسرش بطور متناظر این احساسات را با او در میان می‌گذارد گوش داده و قادر به درک آن می‌باشد (علی احمد و همکاران، ۲۰۲۰). در مقابل افرادی که درون‌گرا هستند بیشتر محافظه کار، مستقل، تکرو، خجالتی، خوددار، یکنواخت و متعادل و کمرو هستند و بیشتر تمایل به تنها‌ی داشته و به عنوان افرادی ساكت، کم‌حرف و مستقل شناخته می‌شوند. درون‌گرایان بندرت اطلاعات شخصی را با دیگران در میان می‌گذارند، بیشتر و خوب گوش می‌دهند و کمتر حرف می‌زنند، بنابراین در زندگی مشترک نیز ارتباط برقرار کردن با

1- Root Mean Square Error of Approximation

2- Comparative Fit Index

3- Normed Fit Index

4- Goodness of fit index

چنین افرادی ممکن است برای همسرانشان سخت‌تر باشد (تسای و همکاران، ۲۰۲۳). شهودی افرادی هستند که اطلاعات خود را بر اساس شم و شهود خود جمع‌آوری می‌کنند و به الهامات درونیشان اهمیت ویژه‌ای می‌دهند؛ این افراد بر حس ششم خود تکیه می‌کنند. شهودی‌های نسبت به حسی‌ها کمتر به حواس پنجگانه خود تکیه می‌کنند. شهودی‌ها با تمرکز روی آنچه می‌تواند باشد، می‌توانند زندگی بهتری برای خود و خانواده خود فراهم کنند، آنها در زندگی مشترک انعطاف‌پذیرتر بوده و قدرت تخیل بالایی دارند، معمولاً افراد خلاقی هستند بنابراین در زندگی مشترک نیز از این قوه خلاقیت برای رفع مشکلات و سوءتفاهم‌های زندگی بهره‌برده و با قوه تخیل بالا، آینده زیبایی را برای زندگی مشترک خود ترسیم کنند و برای رسیدن به آن تلاش نموده و با امید و انگیزه رضایت و صمیمیت زناشویی بالایی را تجربه کنند (کوماری و همکاران، ۲۰۲۳).

حسی‌های افرادی واقع‌گرا بوده و به واقعیت‌های فیزیکی دنیای اطرافشان توجه می‌کنند. چیزهایی را می‌بینند که همیشه مرئی و قابل لمس هستند، به زمان حال خیلی توجه و تمرکز کرده و در اغلب موارد به آنچه که هست رضایت می‌دهند، چنین ویژگی می‌تواند به رضایت زوجین در زندگی مشترک کمک کرده و صمیمیت زناشویی آنها را تقویت کند (لی و همکاران، ۲۰۲۱). درحالی‌که افراد احساسی بر اساس ارزش‌های شخصی و قضاوت‌های احساسی تصمیم‌گیری می‌کنند. آنها معتقدند باید در تصمیم‌گیری‌ها از نقطه نظرات دیگران نیز استفاده کنند. برخلاف منطقی‌ها که معمولاً تابع قواعد خشک و غیرقابل انعطاف هستند، افراد احساسی بیشتر تحت تاثیر احساس و همدلی تصمیم می‌گیرند و کمتر به قواعد و قوانین خشک بها می‌دهند. در واقع احساسی‌های نیازها و ارزش‌ها را درک می‌کنند و احساساتشان را نشان می‌دهند (راچرت و همکاران، ۲۰۲۲)، از این‌رو در این مطالعه بالاترین رتبه را در برخورداری از صمیمیت زناشویی به خود اختصاص دادند. ملاحظه‌گرها (ادرآکی‌ها) در انجام کارهایی که از قبل پیش‌بینی نشده یا فعالیت‌هایی که به سرعت و واکنش فوری نیاز دارد، موفق عمل می‌کنند و انعطاف‌پذیری زیاد و علاقه به آزادی از ویژگی‌های بارز افراد ملاحظه‌گر است به خاطر انعطاف‌پذیری بالایی که دارند در زندگی مشترک نیز می‌توانند سازگاری بالایی نشان دهند (ویگاس و همکاران، ۲۰۲۳). از سودی دیگر داوری کننده‌ها (قضاآتی) زندگی‌شان را براساس برنامه‌ریزی و نظم خاصی پایه ریزی می‌شود، و همین نظم و برنامه‌ریزی نیز می‌تواند به موفقیت و کسب رضایت در زندگی به آنها کمک کرده و به افزایش صمیمیت زناشویی آنها منجر شود (اوسترمن و همکاران، ۲۰۲۳).

نتیجه پژوهش حاضر نشان داد بین سواد عاطفی و صمیمیت زناشویی زوجین رابطه وجود دارد. نتیجه حاصل با نتایج پژوهش‌گرانی چون فالفینیر و همکاران (۲۰۲۳)، مور و همکاران (۲۰۲۲) و آمالو (۲۰۲۲) همسو است. در تبیین این فرضیه می‌توان گفت زمانی که زوجین از سواد عاطفی برخودار باشند، روحیه و احساسات طرف مقابل برای آنها مهم می‌شود و برای شنیدن درد دل‌ها، دغدغه‌های روزمره همسر خود گوش شنوا دارند و قادر به درک احساسات او می‌باشند، عشق و محبت در زندگی این افراد وجود داشته و آن‌ها می‌توانند به راحتی نیازهای های یکدیگر را برآورده نمایند، شخصی که از سواد عاطفی برخودار است، به راحتی می‌تواند احساس خود را بشناسد و در زندگی زناشویی بیان کند و به کار ببرد، چنین افرادی در زندگی مشترک صمیمیت زناشویی بالایی را تجربه می‌کنند (آمالو، ۲۰۲۲). همانطور که فالفینیر و همکاران (۲۰۲۳) اشاره می‌کنند صمیمیت زناشویی شامل خودافشایی، اعتبار شخصی، اعتماد، نزدیکی، محبت و ابراز محبت بین زوجین است، افراد برخودار از سواد عاطفی، در ابزار محبت و کنترل هیجان و احساسات خود عملکرد خوبی داشته و می‌توانند در زندگی زناشویی به رضایت و صمیمیت زناشویی بالاتری دست یابند.

نتیجه پژوهش حاضر نشان داد بین تفاوت‌های شخصیتی و سواد عاطفی رابطه معنادار وجود دارد. نتیجه حاصل با نتایج پژوهش‌گرانی چون رشد و همکاران (۲۰۲۱) و مالگیالاوری و همکاران (۲۰۲۱) همسو است. در تبیین یافته حاصل می‌توان گفت: افراد برونگرا، افرادی باجرأت، فعل، سرخوش، با انرژی، خوشبین، دوستدار هیجان و تحریک و امیدوار به موقعیت‌های ایشان و آینده، کنگکاو و در عمل قاطع، فعل و اهل گفتگو هستند. برونگراییان بهتر می‌توانند در همدلی و ابراز عواطف به دیگران موفق باشند. از طرفی درون‌گرایان در بیان افکار و اندیشه، احساسات، ترس‌ها، نیازهای خود همواره تردید دارند و انتظار دارند بدون بیان آنها، مخاطب قادر به درک باشند و ممکن است نتوانند احساسات خود را به راحتی با دیگران خود در میان بگذارند (کوماری و همکاران، ۲۰۲۳). شهودی‌ها به معانی، روابط و احتمالات مبتنی بر حقایق بیش از خود حقایق اهمیت می‌دهند. آن‌ها می‌توانند به شکل صحیح احساسات خود را مدیریت کرده و احساسات همسر دیگران را درک کنند. حسی‌های واقع‌گرا بوده و دوست دارند از مهارت‌های موجود استفاده کنند، احساسی‌ها با ارزش‌های انسانی سروکار دارد و احساسات و عواطف خود را در تصمیم‌گیری‌ها دخیل می‌کنند. ملاحظه‌گرا عقیده دارند باید با جریان زندگی همراه شد و از آن نهایت لذت را برد. و قضاوتی‌ها (داوری کننده) در روابط بین فردی از مسئولیت شناسی و تعهد بالایی برخوردارند (تسای و همکاران، ۲۰۲۳)، بنابراین می‌توان گفت برونگرایان، شهودی، حسی‌ها، احساسی‌ها، ملاحظه‌گرها و داوری کننده‌ها راحت‌تر می‌توانند هیجانات و

احساسات خود را درک، کنترل و مدیریت نمایند و سواد عاطفی خوبی دارند. افراد فکری (عقلانی) معتقدند احساسات تنها زمانی معتبر است که منطقی باشد و ممکن است افرادی بی ترحم، بی احساس و بی توجه بشمار روند (راشد و همکاران، ۲۰۲۱). بنابراین می توان گفت ارتباط تفاوت‌های شخصیتی و سواد عاطفی قابل تبیین است.

نتیجه حاصل از آزمون پژوهش حاضر نشان داد رابطه‌ی تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین معنادار است. نتیجه حاصل با نتایج پژوهشگرانی چون تسای و همکاران (۲۰۲۳)، مور و همکاران (۲۰۲۳) و راشد و همکاران (۲۰۲۱) همسو است. در تبیین این فرضیه می توان گفت با توجه به این که هر کدام از تیپ‌های شخصیت ویژگی‌های خاص خود را دارند مثلاً افراد درونگرا به راحتی صحبت نمی کنند و تنهایی را ترجیح می دهند، اما خوب گوش می دهند، در مقابل بروونگرایان معمولاً به عنوان افراد اجتماعی، خوشبین، پر انرژی، تکانشگر و هیجانی توصیف می شوند. افراد حسی به تجربیات شخصی خودشان اعتماد دارند و تنها در صورت قابل اجرا بودن، از ایده‌های جدید استقبال می کنند، آنها جزئی نگر هستند (مور و همکاران، ۲۰۲۳). شهودی ها بیشتر وقت خود را رویاپردازی می کنند و به چیزهایی مانند الگوها و برداشت شخصی خود بیشتر اهمیت می دهند. آنها از تفکر درباره اتفاقات پیش رو و نظریه‌های انتزاعی لذت می برند. افراد احساسی بیشتر تصمیمات خود را بر اساس احساساتشان می گیرند. فرد احساسی بیشتر تحت تأثیر فیلم‌ها یا رویدادهای محیط اطراف خود قرار می گیرد (راشد و همکاران، ۲۰۲۱). افرادی که تفکر را ترجیح می دهند تأکید بیشتری بر حقایق و داده‌های عینی دارند. افرادی که به سمت قضاوی گری تمایل دارند تصمیمات مستحکم و ساختارمند را ترجیح می دهند، اما افرادی ملاحظه گر، افرادی گشوده‌تر، انعطاف‌پذیرتر و سازگارتر هستند (آمالو، ۲۰۲۲) این ویژگی‌ها می توانند در میزان صمیمیت زوجین و حتی نوع صمیمیت میان آنها تاثیر گذار باشد، برخورداری از این تیپ‌های شخصیتی می تواند در سواد عاطفی زوجین نیز تاثیر گذار باشد و همچنین صمیمیت زناشویی نیز در سواد عاطفی زوجین می تواند تاثیر مثبت داشته باشد.

این پژوهش با محدودیت‌هایی نیز همراه بوده است که می توان به استفاده از روش نمونه گیری در دسترس اشاره کرد. این روش می تواند نتایج را تحت تاثیر قرار دهد و روی روایی بیرونی پژوهش اثر داشته باشد. لذا می توان با استفاده از روش‌های تصادفی نمونه گیری تاثیر این مسئله را کاهش داد. پژوهش حاضر محدود به زنان متاهل بود، که تعیین آن را به سایر گروه‌ها دچار مشکل می کند؛ بنابراین پیشنهاد می شود پژوهش حاضر بر روی گروه‌های دیگر نیز انجام داد. همچنین می توان این مدل را با متغیرهای میانجی دیگری نیز مورد بررسی قرار داد تا درک جامع‌تری از صمیمیت زناشویی حاصل شود.

منابع

- شماسایی، ز؛ کریمی، ک؛ اکبری، م. (۱۴۰۱). مدل یابی علی خشونت خانگی بر اساس صمیمیت زناشویی، مهارگری و تعارض زناشویی (انتشار: شماره ۷۸، آذر ۱۴۰۱). روش روان شناسی، ۱۱ (۸) ۵۹-۶۸. <http://frooyesh.ir/article-1-4077-fa.html>
- شیرخادی، م؛ غفاری، م؛ یوسفی، ف؛ یوسفی، ف. (۱۳۹۸). بازاریابی گردشگری: بررسی مقایسه‌ای تجربه گردشگری به یاد ماندنی بین تیپ‌های شخصیتی متفاوت براساس الگوی مایرز- بریگر. برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری، ۸ (۴)، ۱۷-۲۰. <https://doi.org/10.22080/JTPD.2020.16975.3115>
- هاشمی، س. ف؛ اصغری ابراهیم آباد، م. ج. (۱۳۹۵). نقش سواد عاطفی در پیش‌بینی طلاق عاطفی با میانجیگری حل تعارض، فصلنامه آموزش، مشاوره و روان درمانی، ۵ (۱۷)، ۷۲-۵۹. <http://ensani.ir/fa/article/438043>
- Ali Ahmed Al-Ghamdi, R., & Othman Mohammed Abu Al-Anin, H. (2020). Effectiveness of a multimodal Counseling Program to Achieve Marital Adjustment and Measure its Effect on Academic Achievement among a Sample of Married Students at the Faculty of Education-Najran University. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 71(71), 568-593. <https://doi.org/10.21608/edusohag.2020.70657>
- Amalu, M., & Amalu, N. S. (2022). Emotional role adjustment and marital satisfaction of married working couples in Imo State, Nigeria. *Social Sciences, Humanities and Education Journal (SHE Journal)*, 3(2), 119-125. <https://doi.org/10.25273/she.v3i2.12677>
- Cheng, C., Wang, H. Y., & Ebrahimi, O. V. (2021). Adjustment to a “new normal:” Coping flexibility and mental health issues during the COVID-19 pandemic. *Frontiers in psychiatry*, 12, 626197. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.626197>
- Dorochowicz, A., Kurowski, A., & Kostek, B. (2020). Employing subjective tests and deep learning for discovering the relationship between personality types and preferred music genres. *Electronics*, 9(12), 2016. <https://doi.org/10.3390/electronics9122016>

رابطه‌ی تفاوت‌های شخصیتی و صمیمیت زناشویی با نقش میانجی سواد عاطفی در زوجین شهرستان خمینی شهر
the Relationship between Personality Differences and Marital Intimacy with the Mediating Role of Emotional Literacy ...

- Falconier, M. K., Kim, J., & Lachowicz, M. J. (2023). Together—A couples' program integrating relationship and financial education: A randomized controlled trial. *Journal of Social and Personal Relationships*, 40(1), 333-359. <https://doi.org/10.1177/02654075221118816>
- Fitzgerald, M., & Esplin, J. A. (2022). Marital quality as a mechanism linking childhood abuse to mental health. *Journal of Family Issues*, 0192513X211059831. <https://doi.org/10.1177/0192513X211059831>
- Girma Shifaw, Z. (2022). Marital Communication as Moderators of the Relationship between Marital Conflict Resolution and Marital Satisfaction. *The American Journal of Family Therapy*, 1-12. <https://doi.org/10.1080/01926187.2022.2089404>
- Jejeebhoy, S. J., & Raushan, M. R. (2022). Marriage without meaningful consent and compromised agency in married life: Evidence from married girls in Jharkhand, India. *Journal of Adolescent Health*, 70(3), S78-S85. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2021.07.005>
- Kin, L. W., & Rameli, M. R. M. (2020). Myers-Briggs Type Indicator (Mbti) personality and career indecision among malaysian undergraduate students of different academic majors. *Universal Journal of Educational Research*, 8(5A), 40-45. <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.081906>
- Kumari, N., & Shekhar, C. (2023). Trend and determinants of early marriage in Rajasthan: Evidence from the national family health survey. *Children and Youth Services Review*, 145, 106746. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2022.106746>
- Lee, M., Kim, Y. S., & Lee, M. K. (2021). The mediating effect of marital intimacy on the relationship between spouse-related stress and prenatal depression in pregnant couples: An actor–partner interdependent model test. *International journal of environmental research and public health*, 18(2), 487. <https://doi.org/10.3390/ijerph18020487>
- Lee, M., Kim, Y. S., & Lee, M. K. (2021). The mediating effect of marital intimacy on the relationship between spouse-related stress and prenatal depression in pregnant couples: An actor–partner interdependent model test. *International journal of environmental research and public health*, 18(2), 487. <https://doi.org/10.3390/ijerph18020487>
- Mangialavori, S., Cacioppo, M., Terrone, G., & O'Hara, M. W. (2021). A dyadic approach to stress and prenatal depression in first-time parents: The mediating role of marital satisfaction. *Stress and Health*, 37(4), 755-765. <https://doi.org/10.1002/smj.3036>
- Moore, K. J., Crawley, S., Fisher, E., Cooper, C., Vickerstaff, V., & Sampson, E. L. (2023). Exploring how family carers of a person with dementia manage pre-death grief: A mixed methods study. *International Journal of Geriatric Psychiatry*, e5867. <https://doi.org/10.1002/gps.5867>
- Nasershariati, M. (2022). The Effectiveness of Image Relationship Therapy on Cohesion-Family Flexibility and Happiness of Couples with Emotional Divorce. *Journal of Family Relations Studies*, 2(4), 22-31.
- Nho, J. H., Kim, S. R., & Choi, W. K. (2022). Relationships among sexual function, marital intimacy, type D personality and quality of life in patients with ovarian cancer, with spouses. *European Journal of Cancer Care*, 31(6), e13760. <https://doi.org/10.1111/ecc.13760>
- Ostermann, T. A., Fuchs, M., Hinz, A., Engel, C., & Berger, T. (2023). Associations of Personality, Physical and Mental Health with Voice Range Profiles. *Journal of Voice*. <https://doi.org/10.1016/j.jvoice.2022.11.025>
- Purba, A. W. D., & Ramadhan, S. (2021). Perbedaan perilaku prososial ditinjau dari tipe kepribadian ekstrovert dan introvert pada organisasi berkah langit Medan. *Journal of Education, Humaniora and Social Sciences (JEHSS)*, 3(3), 1372-1377. <https://doi.org/10.34007/jehss.v3i3.567>
- Qiu, S. (2023). Detraditionalisation and Retraditionalisation of Family Lives: Gender, Marriage and Intimacy. In *Gender and Family Practices: Living Apart Together Relationships in China* (pp. 31-64). Cham: Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-031-17250-2_2
- Rajchert, J., Bodecka-Zych, M., & Abramiuk, A. (2022). Bias in perception of relationship behavior: Sex differences and rejection sensitivity. *Personality and Individual Differences*, 187, 111387. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.111387>
- Rasheed, A., Amr, A., & Fahad, N. (2021). Investigating the relationship between emotional divorce, marital expectations, and self-efficacy among wives in Saudi Arabia. *Journal of Divorce & Remarriage*, 62(1), 19-40. <https://doi.org/10.1080/10502556.2020.1833290>
- Tsai, M. N., Cheng, Y. C., & Chen, H. C. (2023). Humor Styles and Marital Satisfaction: Cluster Analysis of the Relationship. *Psychological Reports*, 00332941221149151. <https://doi.org/10.1177/00332941221149151>
- Tsai, M. N., Cheng, Y. C., & Chen, H. C. (2023). Humor Styles and Marital Satisfaction: Cluster Analysis of the Relationship. *Psychological Reports*, 00332941221149151. <https://doi.org/10.1177/00332941221149151>
- Viegas, V., D'Silva, J., & Henriques, J. (2023). Impact of Police Work on Police Officers' Spouses: a Study of Marital Quality and Quality of Life. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 1-10. <https://doi.org/10.1007/s11896-022-09569-9>
- Yamashita, M., Abe, T., Seino, S., Nofuji, Y., Sugawara, Y., Shinkai, S., ... & Fujiwara, Y. (2023). Role of personality traits in determining the association between social participation and mental health: A cross-sectional study in Japan. *Journal of Health Psychology*, 28(1), 48-60. <https://doi.org/10.1177/13591053221105350>